

IZ SODOBNE ČESKE IN SLOVAŠKE KNJIŽEVNOSTI

Náša revija je zlasti v zadnjem času posvečala še posebno pozornost sodobni češki in slovaški književnosti, ki je bila poleg drugega tudi ogledalo družbenega in duhovnega preroda te dežele. V pričujoči številki objavljamo prispevke štirih avtorjev, dveh Čehov in dveh Slovakov, ki jih je tragični 21. avgust zatekel na počitnicah v Sloveniji.

Uredništvo

IZ ZBIRKE ZAKLINJANJE ŽIVIH

Karel Šiktanc

ZAKLINJANJE PSOV

»Pomirite pse!«

je ukazal na smrt utrujeni Nansen,

ovešen

z daljnogledi,

ki so jim snežne sove skljuvale oči.

Da,

zaboga,

v tem tavanju,

ki nam je dano, kot jok, navsezadnje

za dar,

pomirite pse,

te zveste stražarje,

ki jih v ogradah žre strah

za našo dušico,

da bi, nesmrtna, ne ostala brez pasje znamke!

Radi bi do tečaja.

A ne razumejo,

da mora nekdo sam na slepo tja gor,
da bi oni, oslepel, .
ne pocrkali sredi polarnika.

Ker zima je

za sto let.

Ribniki se napolnjujejo,
a naše glave so ob zapornicah
prazne do obupa,

polne

edino zavesti

o trajni majhnosti,
katero nas je sram
pognati čez noč in hraniti do konca življenja.

Očetje nas prosijo,

naj mislimo na otroke.

A kaj nam bo rod,
ko so spremna pisma za dračje in na žveplenem nebu
stoji le Sirius, Pasja zvezda!

Kaj je tu zemlja?

In kaj je led?

In kaj bi z zemljevidi, ki lažejo —
prepričani, da prihajamo na tečaj,
ga mogoče pravkar zapuščamo.

Minuto molka za mrtve!

In pomirite pse!

Lačni so
in — na lovih preskušeni —
slišijo v nas rožljati odvečne kosti.

Naj da,

kar kdo more.

A ne hrbtenice — edino še ta
zmore stati — tudi za nami — sredi zametov
in zapustiti za sabo sled.

Malo bodo imeli.

Potolažite jih.

Hišice jim posteljite s puhom,
s kredo jim zarišite zemljo
in obzorje dne, ki bodo vanj se zaman

preplašeni zgnatli.

Naj spijo.

Naj molče,
neuničljivi —
z večno svetlobo mleka v skledi ob vzglavju.

Svoji lastni prebežniki,

bomo pregrizli verige,

s katerimi so,
vdani,
privezani za naš grob.

ZAKLINJANJE MOŽ

Bili so časi za jok brez primere.
Bila so dejanja za jok brez upa.
In hlad iz lukenj.
In hlad iz ver.

In mož
je bilo malo.

Begali so po gozdovih z nakrhano britvijo.
Seštevali so padle na parobkih sveta
in kradli drva
za bergle

slepemu
stoletju.

Zajtrkovali so v travi. Večerjali so sneg.
In njihove kletve so plašile jelene,
ob njihovem rogovju
se je parala tema

in gozd se je odpiral
kot biblija.

Srečni so pili žganico dneva.
A iz valov se je, tih, prikazal obraz,
pol njihov, pol tuj,
zaman so ga odganjali

z nagrobnimi
kamni.

Čas je bil brez srca. Brezzobe matere
so jokale do jutra tudi nad sabo,
kadar je sin v spanju mrmral,
da se bolj kakor smrti

boji
starosti.

Malo — pa bi postavili hišo. Neobstoječi Rosinant,
slabost bruhajočih od predolgega stanja.
Bojazen, da bodo umrli,
je hlastnila, kakor led,

Kihotom
po modih.

Revnejši za zločin, so zopet zapregli.
In shodi rabljev so jim izkazali milosti,
ki so jo oni že zdavnaj do smrti pobodli
na pragu zavesti,

ker tudi dar življenja
je podkupnina za spravo.

Kajti šele pred obličjem smrti
se bomo sezuli iz krivd in grehov,
ženske bodo odvrgle le čeveljčke,
a moške bodo izdali

visoki
čevlji.

Kdovekje so padli. Kdovekje v mahu
na parobkih sveta je zarezal od britve.
Gotovo je le,
da še naprej po zledenelih stopnicah

tipa na kor
slepo stoletje.

Prišli bodo časi za jok brez primere.
Prišla dejanja za jok brez upa.
In mraz iz lukenj.
In mraz iz ver.

A mož
bo malo.

Prevedel *Kajetan Kovič*